

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 23.

Z KRAKOWA DNIA 19 MARCA 1826 ROKU W NIEDZIELE.

Z Warszawy d. 11 Marca.

J. C. Mość Arcy - Xiążę Austriacki Ferdynand d'Este, w powrocie z Petersburga, spodziewany jest w tutejszey stolicy.

Dyrekcya Mennicy Królestwa Polskiego.

Podaje do powszechney wiadomości, iż dostrzeżony został w cyrkulacyi Rubel fałszywy z roku 1823, łatwo mogący bydź rozpoznany po swoim kolorze, gdyż jest z ołowiu, giąć się daie i różne części iego, a szczególniey korony po obu stronach są niewydatne, iak gdyby zalane, brzęk iego jest odmienny i na okręgu żadnego wcale niema napisu. Wzywa się wszelkie Władze Skarbowe i Policyyne, ażeby dawały bacność na kurs tego rodzaju pieniędzy, dla ochronienia Kass i Publiczności od szkody, tudzież ukarania przestępców.

Działo się w Warszawie dnia 7 Marca 1826 roku.

Dyrektor Kontroller Jenerálny
Biernkowski. *Karol Hoffman.*

Z Petersburga d. 11 Lutego d. K.

(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Jenerał Hrabia Blome, Minister Duński miał zaszczyt złożyć N. Cesarzowi Jmci

imieniem Monarchy swego znaki orderu Słonia.

N. Cesarz Jmć raczył d. 5 b. m. wydać następujący Reskrypt do Jenerała-Porucznika Kuruty, Szefa głównego sztabu Jego Cesarzewiczowskiey Mości Cesarzewicza i Wielkiego Xiążęcia Konstantego: — „Znakomite usługi, które WPan nie przestałeś czynić w ciągu długiey kolei lat, iak iesteś przy osobie Jego Cesarzewiczowskiey Mości Cesarzewiczu i Wielkim Xiążęciu Konstantym, Kochanym Naszym Bracie, zwróciły na WPana szczególną Naszą uwagę, i ziednały Mu większe prawo do Naszey przychylności i zawdzięczenia: postanowiliśmy więc dać WPanu dowód tych uczuć, mianując WPana Kawalerein orderu Ś. Włodzimierza pierwszej klasy, którego odbierasz WPan załączone znaki, abyś ie nosił podług statutów. Jestem WPanu przychylny.

(podpisano) MIKOŁAJ.

NN. Cesarzowe Alexandra i Marya ofiarowały dla Towarzystwa Dam w Rydze po 1000 rubli, i raczyły przyłączyć grzeczny list do Margrabiny Paulucci, przewodniczącej temu towarzystwu.

Jenerał-Adjutant Hrabia Orłow-Denisów

w pismach pod dniem 31 Stycznia z Serpuchowa, pod dniem 2 Lutego z Podolska, i pod dniem 4 Lutego z Moskwy, donosi Baronowi Dybicz, Szefowi głównego sztabu J. Cesarskiej Mości, następujące szczegóły dalszego prowadzenia zwłok zmarłego Cesarza.

„Dnia 29 Stycznia po Mszy S. i modlitwie za umarłych, o godzinie 11 zaczęło się wyście z miasta Tuły z zachowaniem przepisanego obrzędu. Obywatele miasta sami ciągnęli wóz żałobny: gorliwość ich do tego rozciągała się stopnia, że z nikim nie chcieli dzielić najsłodsze go uczestnictwa pomagania im w tem poświęceniu się. Zbliżyli się majstrowie fabryki broni i usilnemi prośby nie mogli skłonić obywateli, ażeby ich przypuścili do ciągnięcia przez terytorium fabryczne; żeby więc majstrów broni zrobić uczestnikami, musiałem kazać przysłać dla nich sznur piąty; wtedy obie strony z równą wdzięcznością przyłączyły się do iednego celu, szczęśliwe ztąd, że bez oderwania drugich mogli stać się uczestnikami świętego konduktu. Głęboka cichość przy niezliczonem zgromadzeniu ludu i nadzwyczajny porządek, na przestrzeni dwóch wiorst zachowywany, służyły za dowód przykładowej pobożności mieszkańców, stanowiących przez cały ciąg drogi pięć szykownych rzędów, idących przed powozem, który jakby sam sobą za niemi się pomykał.

„Pobożność tę lepiej, jeszcze oznaczono dwoma dobroczynnemi dziełami: pierwszem obywateli Gubernii Tulskiej, którzy, będąc przepełnieni serdeczną wdzięcznością ku pamięci Cesarza Alexandra, postanowili, po odbytych konduktach Najjaśniejszego Zmarłego, prócz publicznych modłów żałobnych, sporządzić w przeciągu sześciu tygodni osobne nabożeństwo w świątyniach Pańskich, i wtedy dla zgrzybiałych, kaleków i

nie mających sposobu do życia dawać pożywienie i odzież; i drugim, zgromadzenie mieszczan miasta Tuły, którzy, na oznaczenie pamiętnego przybycia do miasta świętych popiołów Błogosławionego Alexandra, darowało uboższym, obciążonym familią i małoletnim współobywatelom swoim, własnej iżgromadzonej na nich zaległości 31,539 rubli.

„Po wyruszeniu z Tuły, przymuszony byłem, dla niedostatku umieszczenia, odmienić nocleg naznaczony we wsi Nikoły-Wygonach, przenieść do wsi Kirejewska, na 40 wiorst oddaloney od miasta, gdzie, dostrzegłszy możność z przyczyny mocnego mrozu, wynagrodzenia dziennego zatrzymania się w Mceńsku, i żeby zrównać drogę zdniami w marszrucie przepisanimi, odbyłem drogę prosto aż do Serpuchowa, o 55 wiorst odległości.

„Dnia 30 tegoż miesiąca na granicy Gubernii Moskiewskiej prowadzący kondukt Biskup Tulski, Damascen, odprawił modły w obecności Gubernatora cywilnego Tuchaczewskiego, Marszałka i obywateli Gubernii, a Wikaryusz Moskiewski z duchowieństwem, Gubernator cywilny Bezobrazew, Marszałek powiatowy Serpuchowski z urzędnikami, spotkali żałobną processyją, która weszła podług przepisanego obrzędu do miasta Serpuchowa.

„Po wysłanem do JW. Pana z Serpuchowa doniesieniu, kondukt żałobny z ciałem chwalebnej pamięci Cesarza Alexandra, po odprawieniu Mszy S., wyszedłszy o godzinie 9 zrana, podług ustanowionego dla miast powiatowych obrzędu, miał nocleg we wsi Łopańskie, a d. 1 Lutego szczęśliwie przybył do Podolska.

„Ze szczególniejszem zadowoleniem udzielam JW. Panu uwiadomienie otrzyma-

mane od Pana Gubernatora cywilnego Koźuchowa, który donosił mi, że powróciwszy z konduktu wspólnie z Biskupem, duchowieństwem, Marszałkami i obywatelami Gubernii do miasta Kurska, w tymże nowo poświęconym kościele, w którym spoczywało ciało niezapomnego Ojca Rossyi dnia 21, zanieśli gorliwe modły do Naywyższego o pokój dla Anielskiej Duszy Jego, a potem, d. 23, w domu Zgromadzenia Szlacheckiego dany był obiad dla tysiąca ubogich, których osobiście Gubernator z obywatelstwem przyzymowali, i obdarzyli przyzwolitą jałmużną.

„Tegoż dnia, z przyczyny natężenia się w nocy mrozu do 20 stopni, odkładałem wyruszenie żałobnego konduktu do wsi Kołomańska na godzinę 10 ranną; ale odmiana teraz pogody dozwoliła przedsięwziąć podróż, w którą wyrusza kondukt o godzinie 10tej.

„Przed wyjściem do Miasta Moskwy konduktu, prowadzącego ciało chwalebnej pamięci Cesarza Alexandra, we wsi Kołomeńsku odprawił Mszą S. i modlitwę za umarłych Wikary Moskiewski. O godzinie 10tej zrana, dnia dzisiejszego, 4go Lutego, wyszedł kondukt prowadzony przez liczne duchowieństwo, dyżurnych pierwszej klasy i niezliczone zgromadzenie ludu.

„Przybywszy o godzinie 1szej z południa do rogatki Serpuchowskiej, po przeniesieniu trumny na przygotowany wspaniały powóz, zaczęło się ceremonialne prowadzenie do Archanielskiego Soboru z całą należytą dostojnością i w przykładowym porządku. Cichość powszechna, pobożność obok najwyższych okazów żałości serca, i gorliwość wszystkich stanów i zgromadzeń starożytnej stolicy, towarzyszyły żałobnej procesyi, otaczając aż dotąd święte popioły Najjaśniejszego Zmarłego. „

— Dnia 13. —

Następujące są szczegóły o wyjeździe konduktu żałobnego wiekopomnej pamięci Cesarza z Moskwy: — „Przez cały dzień 5 Lutego, zaraz po nabożeństwie odprawionem przez Arcy-Biskupa, mieszkańcy tej stolicy wszelkiego stanu i wieku udali się tłumem do kościoła katedralnego, chcąc złożyć ostatni hołd świętym zwłokom uwielbionego naszego Monarchy. Chociaż tłum był prawie dwa razy liczniejszy, niż dnia poprzedzającego, i przejęty tem samym uniesieniem, głębokie atoli uszanowanie, iakim każdy był napełniony dla świętości miejsca i szacownych popiołów tam złożonych, czyniło baczność policyi nieużyteczną, a jeśli iey wypadało użyć, to nie dla utrzymania porządku, lecz dla ułatwienia i przyspieszenia wyjścia ludowi, który pospieszał do Kremlina przez dzień cały, i prawie aż do świtu niezaintr. Dnia 6 po żałobnem nabożeństwie ruszył orszak o godzinie 11tej zrana w dalszą drogę tym samym porządkiem i z takim obrzędem, iak przybył do stolicy, i udał się bramą Zbawiciela około kościoła S. Bazylego przez plac Krasnaia, bramę Iwerskaia i ulicę Twerskaia do rogatki Twerskiej. Woy-sko stało rozstawione w tej całej przestrzeni po lewey stronie orszaku, a domy były osłonięte czarnem suknem. Tłum mieszkańców odprowadził orszak z cichością religijną i wszelkimi oznakami najszczerzego żalu, który ciągle okazywano w tych dniach żałoby. Za przybyciem do rogatki, Arcy-Biskup miał stosowną mowę do Jenerała Adjutanta Hrabiego Orłowa Denissowa, gwardyi i orszaku, którym drogic zwłoki Cesarza Alexandra są powierzone; błagał Boga o błogostwienie dalszemu prowadzeniu żałobnego konduktu; włościanie słobody Twerskaia-Jamskaia i woytostwa Koroszewek ciągnęli ka-

stawiać aż do pałacu Petrowskiego, przed którym włożono trumnę na wóz podróżny, i kondukt udał się w drogę zwyczajnym porządkiem; między innymi postępowali za nim: Gubernator cywilny, Marszałkowie i Deputowani szlachty, tym celem wybrani. Jenerał Gubernator woenny Moskiewski, również towarzyszył żałobnemu konduktowi do granic Gubernii. — W czasie pobytu w Moskwie woyska, sprowadzonego na żałobne obrzędy, które się odbyły z powodu prowadzenia tamtędy zwłok wiekopomney pamięci Cesarza, kupcy ofiarowali 15,000 rubli na lepsze utrzymanie tegoż woyska, które w ciągu całego tego czasu odznaczyło się doskonałą regularnością postępowania swego.,

Donoszą z Szuszy pod dniem 2 Grudnia: — " W roku 1824 i 1825 kupcy z Tiflis udali się na jarmark do Lipska. Oprócz Ormianów, którzy oddawna utrzymywali zawsze związki handlowe z Rosyją, Tatarowie Karabagscy zaczynają także przybywać na jarmark do Niższego Nowgorodu. W górach naszych są teraz porobione dobre drogi, i mosty murowane wystawiono na rzekach. Używanie kibitek Rossyjskich zaprowadza się w kraju, zwłaszcza w posiadłościach Xiążęcia Madatowa, a mieszkańcy zaczynają uznawać ich korzyści.,

— Dnia 16. —

Jenerał Porucznik Trip, Poseł Króla Jmci Niderlandzkiego, i Jenerał Major Baron Egloffstein, rzeczywisty tajny Radca Wielkiego Xięcia Sasko-Weymarskiego, w krótce po przybyciu swoim do Petersburga, mieli posłuchanie u N. Cesarza Jmci i NN. Cesarzowych.

Baron Beaulien-Marconnay, Szambelan Xięcia Oldenburgskiego, dopełnił także danego sobie zlecenia na posłuchaniu, które otrzymał onegdaj u N. Cesarzowej Alexan-

dry, a kilku dniami pierwej u N. Cesarzowej Matki.

N. Cesarz Jmć wydanym d. 9 b. m. ukazem do Intendentury Dworu oddał na własność N. Cesarzowej Elżbiecie ukochaney Swoiey Bratowej, wyspę Kameńnoi - Ostrow z pałacem oraz wszystkimi domami i zakładami, które były osobistą własnością wiekopomney pamięci Cesarza Alexandra.

P. Daniłow, będący przy J. C. M. Cesarzewiczu Wielkim Xiążęciu Konstantym, został posunięty ze stopnia klasy 5tey do 4tey.

W roku zeszłym 1825 wprowadzono z Królestwa Polskiego do Rossyi przez komorę w Kownie towarów za 361 465 rubli, a wyprowadzono ich za 325,535 rubli. W tymże przeciągu czasu zawinęło do portu Lipawy 205 okrętów kupieckich, a wypłynęło ich 198. Wartość wprowadzonych tamże towarów wynosiła 395,445 rubli, a wyprowadzonych 2 miliony 688,511 rubli.

Z Paryża d. 3 Marca.

Z powodu Jubileuszu odwiedził Król wczoraj między innymi Kościół Opactwa S. Sulpicyusza najdawniejszy w Paryżu. Wedle dawnego zwyczaju Pleban podający Królowi wodę święconą, nie mogą mieć mów do niego. Lecz tą razą przemówił do niego Xiądz podający wodę: "Najjaśniejszy Panie, jeżeli wargi nasze milczą, tem głośniey mówią nasze serca.,

Dnia 27 z. m. Xiężna Berry wywróconą została w powozie; lecz lekko się tylko stłukła, ale Margrabina Gourgou przecięła sobie palec.

Exarch Cypru przybył z Bruxelli do Paryża, i tak jest piękny, iż wizerunek jego wyudzie litografowany.

Biografia siedmioletniej Izby deputo-

wanvch, która u Kiegarza D ntn z druku wyszła, zabrana przez policyją została. Znajdowć się w tem piśmie ma 83 obwiniających Izbę artykułów.

W sobotę zgromadziła się pierwszy raz w Luwrze Kommissyia Duchowna Sorbony, trudniąca się wyższemi duchownemi naukami.

Marszałek Gouvion St. Cyr przybył do Marselii.

Tutejsze więzienia Prefektury i la Force tak są zapełnione, iż musiano z nich 130 więźniów do Bicetre przewieść.

Składka dla dzieci Jenerała Foy wynosiła do dnia wczorayszego 919,961 franków 7 cent.

Basza Egipski mianować miał Chrześciana, współnika domu handlowego w Liwornie, Ministrem swoim spraw zagranicznych.

Dziennik Konstytucjonista pisze, iż rozcłodzi się wieść o z szych w Madrycie wielkich zaburzeniach, i o oddaleniu Xcia Infanta do Ministeryum. Tenże Dziennik wyraża, że podług listu z Tryestu pod d. 12 Lutego flotta Grecka spalić miała 30 Tureckich okrętów, i że Kolokotroni i Londo pobili zupełnie różne korpusy w Peleponesie Ibrahima Baszy.

W ogłoszonym niedawno drukiem doniesieniu Prefekta Sekwany, Hr. Chabrol, radzie municypalney Paryzkiej o budżecie Paryża w r. 1825, znajduje się następująca lista spotrzebowanych przez miasto rzeczy w wyrachowaniu na pieniądze: *Piodow rolniczych*: Chleba za 38 mill. Fr. wina za 50 mill. wódki za 8 mill. octu za 1 mill. mięsa za 40. mill. drobiu i dziczyzny za 6 mill. ryb za 500,000, masła za 7 mill. iay za 4 mill. syra za 1,500,000, mleka za 6 mill. łoiu za 5 mill. skór za 6 mill. wosku za jeden mill. 500,000, oliwy za 9 mill: drozdzy i pi-

wa, za 3 mill. siana i słomy za 7 mill. owsa za 6,500,000, drzewa do opału za 15 mill. drzewa do budowy za 4,500,000, węgli drzewianych za 7 1/2 mill. Fr. *Piodow przemysłu*: Sukien za 10 mill. płócien, batystu &c. za 15 mill. materyy jedwabnych za 3 mill. kramarszczyzny za 3 mill. futer za 1 mill. papieru za 4 mill. żelaza za 2 mill. węgli kamiennych za 2 mill. kamieni piaskowych, głazowych, &c. za 2 mill. mydła za 7 mill. *Sprowadzonych morzem piodow*: Ryb morskich, &c. za 4 mill. soli za 2 mill. rzeczy lekarskich za 3 mill. farb i pokostu za 4 mill. sody i potażu za 2 mill. miedzi, cyny i ołowiu za 3 mill. korzeni różnych za 10 mill. kawy za 10 mill. cukru za 27 mill. franków.

Z Madrytu d. 25 Lutego.

Dwór mieszka ciągle w zamku Pardo, wszelako Król przyjeżdża codziennie do Madrytu. J. K. M. pozwolił officerom w bótach, a obywatelom w sordutach przybywać do Dworu w Pardo. (Podobne zwolnienie etykiety Dworskiej, lubo ugruntowane na odległości zamku) niema dotąd przykładu.

P. Uzos zaiął miejsce P. Vial jako pierwszy szef w Ministerstwie spraw zagranicznych; posiadał on dawniey ten urząd i bez przyczyny był oddalony. Postanowiono także nowego szefa w osobie P. Quirico; był on dawniey sekretarzem P. Balmaseda, sprawującego w Paryżu interessa Rejencyi Urgelskiej, ale od przywrócenia tronu nie posiadał żadnego urzędu. Naywięcéy przewagi mają w Radzie stanu członki Erró i Cytiec Cirillo. P. Grijalba ma być nayprzeciwiejszym planom Xcia Infanta do i sądzą, iż jeśli Grijalba dłużej zostawać będzie w łasce u Króla, ostatni będzie musiał złożyć swój urząd. Rozpuszczona przez liberalistów wieść o

zniesieniu policyi, nie zasługując na wiarę. Rzeczoma odpowiedź Króla na propozycyją Rady stanu przywrócenia Inkwizycyi była także zmyślona.

Zda się, iż buntownicy nie odstąpili jeszcze od swoich planów. Z Kadyxu piszą pod dniem 14 b. m. iż od kilku dni postrzegać się dać niezwyuczayny ruch pomiędzy wychodniami Hiszpańskimi w Gibraltarze i w Tangarze, a wczoray odebraliśmy przez nadzwuczaynego gońca z Alikante wiadomość, że Pułkownik Bazan, dawniey prefekt w Walencyi i zręczny woyskowy, wyładował z 100 ludzi do Guardamar (3 niemieckie mile od Alikante.) Złupił tameczny kościół i wieś; na wiadomość atoli o naciąganiu ochotników Królewskich, którzy odwrot do morza odcięli mu, uciekł spieszo w góry. Z Alikante poszło za nim 200 ludzi, i mieli już poiąć jego Porucznika Sales, dawniey kapitana w korpusie ochotników, z 7 ludźmi, których zaraz rozstrzelano. Dziś wychodzi z Ocan-na przeciw tej bandzie oddział grenadyerów gwardyi Królewskiej.

Z Hawanny nadeszły dziś pisma do 15 z. m. dochodzące. Jenerał Labord zbierze w Króćce eskadrę, która potrafi się oprzec Kolumbianom, jeżeliby poważyli się uderzyć na tę wyspę. Siedem set ludzi z wyprawy Ferrolskiej wsiędzie na tę flottylę. Wielkorządca Kuby zapożyczył 500,000 twardych piastrow z prowizyją na 12 od sta.

Z Rzymu d. 19 Lutego.

Nie zprawdziło się dawniejsze doniesienie, jakoby Hr. Montfort (Hieronimowi Bonaparte) zabrano w Fermo papiery; bawiącemu tylko przy nim pułkownikowi wykradziono kufer z bielizną i pieniędzmi, lecz złodzieja zaraz schwytano.

Sławny Poeta, P. Kaźmierz Delavigne, przybył tu przed kilku dniami z Paryża.

Znaydujący się tu młodzi Francuzi, w Itezbie około 80 dali dla niego obiad, podczas ktorego spełnione zostało zdrowie następujące: "Kaźmierza Delavigne! przez talent i charakter słusznie zasługującego na imię sławnego poety, i godnego opiewacza wolności!,"

Z Lizbony d. 11 Lutego

Gazeta tuteysza zawiera następujące oznajmienie: „D. 27 i 28 b. m. tudzież 1go Marca odbydź się ma sprzedarz publiczna w mieście Fonteira wszystkich należących do Inkwizycyi gruntów i domów w tym powiecie. Nazaiutrz nastąpić ma sprzedarz w powiecie Koiubry należących do Inkwizycyi dóbr. Zapłata za nie przyiętą bydź może w papierach rządowych podług ich biegu w dniu licytacyi. „

Z Londynu d. 28 Lutego.

J. K. M. zapadł znowu niestety na podagrę.

Dnia 25 i 26 b. m. odbyły się dwie gabinetowe rady, iedna u Hr. Liwerpool, a druga w kancellaryi spraw zagranicznych.

P. Jelf, dotychczasowy członek Uniwersytetu Oxfortskiego, mianowany został Gubernatorem Xcia Jerzego Kumberlandyi i J. K. M., zatwierdził ten wybor.

Przez Bombay nadeszła tu urzędowa wiadomość pod dniem 17 Września o zawartym z Birmanami na dni 30 rozejmie. Ostatnie doniesienia od Jenerała Campbell są do 19 Września. Gazeta Goniec uważa słusznie, iż w każdym względzie jest ten rozejm korzystnym, bo jeżeliby pokój nie nastąpił, poczynione bydź mogą należyte przygotowania do nowej kampanii, a siła Birmanów przez ten czas się zmniejszy.

P. Morier przybył dnia 20 Grudnia do Meksyku. Niezatwierdzenie z strony Anglii

traktatu nie było tam spodziewane i sprawiło wielkie wrażenie.

W dniu 20 Lu tego znajdowało się w obiegu biletów banku Angielskiego za 24 mill. 399,080 Fs. pomiędzy którymi za 1 milion 279,141 po 1 i 2 fontów szterlingów.

Od 15 Grudnia r. z. do 1go Lutego sam Dom Rothschilda wniósł do banku 2 mill. 100,000 suwerynów.

Oba główni Dyrektorowie banku miewali od reszłego tygodnia częste narady z Ministrami, które tyczyły się propozycji rządu, aby bank przez pożyczkę na towary zasilł stan kupiecki i przemysłowy; iakoż zapewniają powszechnie, że dyrektorowie po wielu naradach postanowili przychylić się do życzenia rządu i na zgromadzeniu współników banku przełożyli powody do tego postanowienia. Jeżeliby bank przez to poniosł iakową stratę, co jest niepodobieństwem, rząd przyrzekł mu wynagrodzić i nawet spłacić część długu swojego. Wyznaczeni od banku kommissarze do pożyczki obowiązując się mają przysięgą do sekretu, aby nikt niemiął wstrętu do żądania pożyczki. Na fabryczne powiaty miany być ma szczególniejszy wzgląd, aby fabryki nieustawały, gdyż to ma wpływ na utrzymanie spokoyności.

Wszystkie towary spadają, iedno tylko zboże utrzymuje się w wysokiej cenie.

Rada gminna Londyńska na posiedzeniu d. 24 b. m. pod przewodnictwem Lorda Prezydenta postanowiła podać Parlamentowi prośbę o zmianę ustaw zbożowych i wszystkimi sposobami wspierać w tej mierze Ministrów. Prośby Magistratu Londyńskiego iako pierwszej korporacji w kraju, mają zawsze ważny wpływ, gdy idzie o interes narodowy, i spodziewać się należy pomyslnego skutku.

P. Brougham wniesie także do Izby niż-

szej z 7800 podpisami, 52 stóp² długa i 6 funtów ważąca prośbę o uchylenie ustaw zbożowych.

Ostatnia Gazeta Dworska doniosła znowu o 60 bankructwach i 4 domach zaprzestających płacić.

Podług listu z Zante przybyło dnia 14 Stycznia 18 Greckich brygów przed Patras i oczekiwano ieszcze przybycia 70 zbroynych okrętów, w celu uderzenia tam na flotę Turcką.

Mianowany Posłem naszym w Buenos-Ayres Lord Ponsonby odpłynie tam na okręcie Tetida.

W okolicy Hompton umarł w tych dniach 76letni starzec, który nie golił się 50 lat, z boiaźni, aby razem z brodą nie utracił swej siły.

W Liwerpool odebrano przez okręt Kerencian Gazety Amerykańskie do Lutego 8, które wedle doniesienia przybyłego z Parabo okrętu zawierają wiadomość o opanowaniu przez patriotów Bandy Oriental twierdzy Montevideo. Radość mieszkańców Buenos-Ayres z tego zdarzenia tak była wielka, iż otoczywszy dom Konsula Brazyljskiego trzykrotnemi okrzykami radosnemi donieśli mu o niem. Konsul zażądał zaraz paszportów i odiechał do Rio-Janeiro.

Grób Napoleona na wyspie S. Heleny leży o 5 ćwierci mili od St. James-Town na trawniku blisko ćwierci morga wynoszącym, przy drodze do Longwood i opalisanowany jest. Grób zacienia 7 wierzb płaczących i pokrywa płaski kamień obwiedziony na 5 stop wysoką żelazną kratą. Obok niego zasądziła Pani Bertrand kilkanaście niepominaiek, lecz nieprzyjęły się. Jeden z inwalidów ma nie opodal mieszkanie i dozór, gdyż niedawno officerowie Francuzcy odwiedziący grób, urwali dla pamiątki kilka ga-

żazek z wierzb. Bonaparte lubił za życia to miejsce i często siadając na pniu drzewa, tam czytywał. Życzył sobie tam bydź pogrzebany, jeżeli zwłoków jego nie dozwolą do Eropy odesłać. Serce jego stoi w srebrnem naczemiu na trumnie. Właściciel pobiera od tego kawałka gruntu od rządu po 50 funtów szterlingów rocznie.

Do Guadalaxara przybydź miał goniec z doniesieniem o poddaniu się twierdzy Callao. (W Kumana rozchodziła się także wieść o poddaniu się tey ostatniey warowni Hiszpanów w Meksyku.)

Boliwar oczekiwany był w Stycznem z wyższego Peru w Bogota.

Z Meksyku d. 15 Stycznia.

Dnia 1 Stycznia Prezydent Victoria o stworzył uroczyste Kongres Meksykański. W mianey z tey okoliczności mowie wystawił stan tey Rzeczypospolitey nader kwitnącym. Wierne uskusecznienie ustaw wewnątrz kraju przyniosło nayożądane skutki. Dochody przenoszą wydatki publiczne, a handel krajowy coraz bardziey się podnosi. Prezydent wspomina z uczuciem wdzięczności o szczęśliwych związkach z Anglią, i donosi oraz, że handlowe układy z Niderlandami i Francją rozpoczęte zostały, że mianowany jest handlowy Agent do Pruss, że Rzeczpospolita otrzymała nayożądane zapewnienia z strony Danii i Szwecyi, i że Rossyia także nie okazuje się nieprzyjazną, i wszystko spodziewać się każe, iż Poseł Meksykański dobre przyjęcie u Papieża znajdzie. O północney Ameryce i o iey przyjacielskich stosunkach z Meksykiem mówił z zapalem.

Z Buenos Ayres d. 17 Grudnia.

Wedle uchwały Kongressu wszyscy mężczyźni od 18 do 50 lat zapisać się muszą do czynney, a od 50 do 60 do miejscowey milicyi. Zonaci obowiązani tylko są stawiać

się do 45 lat do czynney milicyi. Kongres oddał także pod zarządzenie władzy wykonawczej 1,200,000 piast: na wydatki wojenne.

Pomiędzy stojącemi nad granicą Brazylijskimi wojskami zachodzić ma nieukontentowanie i wstręt do walczenia przeciw niepodległym Bandy Oriental. Brazylianie nieprzyjęli propozycyi Jenerała Lawallaia o wymianę jego brata i innych poymanych niepodległych, i żądają wydania sobie wszystkich brańców.— O czynnych działaniach wojennych w Banda Oriental oczekiwane są w krótcie doniesienia.

Naywyższy Dyrektor Rzpltey Chili, Jenerał Freire, wyjechał d. 13 Listopada z iey stolicy, dla obięcia naczelnego dowództwa nad wyprawą przeciw Chiloe. Admirał Blanco popłynął tam z Valpairoso z 3 wojennemi i 14 przewozowemi okrętami.

Z Frankfortu d. 26 Lutego.

N. Król Saski udzielił Xciu Anhalt-Köthen orderu Łucyaney Korony.

Onegdaj przybył tu Ces. Austriacki prezydujący w Seymie Związku Niemieckiego Poseł, Baron Münch-Bellinghausen.

Opłata od spławu Rena przyniosła w r. 1825 o 154,379 Fr. więcey, niżeli w poprzedzającym, co dowodzi, iż użalenia się na umniejszenie handlu Reńskiego nie są rzeczywiste.

Rossyjski Hr. Sabatowski został w swej podróży z Warszawy do Drezna z swem gońcem uwięziony.

Kr. Wirtembergski Prezes rady wojenney, Jenerał porucznik Hügel, otrzymał od N. Króla Angielskiego order Kąpielny.

Tegorocznie Zgromadzenie Stanów Nassauskich stworzone zostało d. 20 b. m. w Wiesbaden mową Ministra stanu Barona Bieberstein.

DODATEK

DO N^{RO} 13.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

z KRAKOWA DNIA 19 MARCA 1826 ROKU w NIEDZIELE.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porównania zredukowany na 0° Raumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk. na 0° r.	Therm: czyli stop:zim i ciepła	Higro- metr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Marzec god: 7	cali lin: 27 9, 919	stopnie + 1. 2	stop: 100	Połud: Zach: Sred:	Pogoda	
14. 12	" 9, 115	+ 6. 8	84	" "	"	
3	" 8, 660	+ 9. 0	67	" "	"	
9	" 8, 104	+ 3. 5	96	" "	"	
7	27 6, 555	+ 1. 4	100	Połud: Ws: Słaby	Pogoda	Mgła.
15. 12	" 4, 651	+ 8. 1	74	" "	"	
3	" 3, 540	+ 11. 9	55	" "	"	
9	" 2, 318	+ 6. 9	100	" "	Pochmurno	Deszcz.
7	26 11, 868	+ 3. 9	100	Połud: Zach: Moc:	Pochmurno	Deszcz w nocy. 4
16. 12	27 1, 030	+ 4. 6	82	" "	"	Wicher
3	" 1, 815	+ 3. 4	99	" "	"	Deszcz Wicher
9	" 4, 941	— 0. 4	89	" "	Chmury	o godz: 7 Snieg.
7	27 6, 757	— 1. 0	90	Połud: Zach: Sred:	Chmury	o godz: 10 Snieg.
17. 12	" 7, 549	+ 0. 9	70	" "	Słońce z Chmur:	o godz: 1/2 1 Snieg.
3	" 7, 084	+ 1. 6	68	" Mocny	"	
9	" 5, 988	+ 0. 8	84	" "	Pochmurno	Wich: o go: 10 Snieg.
					Max: Weisse, Dyrek: Obs.	

— Z Krakowa. —

Druk Dzieła pod tytułem: *Prawo Nar-
tary prywatne, połączone z uwagami nad
Prawem Rzymskim, Kodexem Galicyjskim i*

*Francuzkim dotąd obowiązującym; tudzież
Rosprawy: o początkach i postępach w tejże
Nauce, i o istotnych różnicach między da-
wnym i dzisiejszym stanem tej Umiejętności,
przez Felixa Słowiańskiego F. O. P. D. Pro-*

Zyczących trzymać Gazetę Krakowską od 1go Kwietnia r. b. uprasza iey Redakcyia
naguprzemyć o wczesne się zgłaszanie.

fessora w Uniwersytecie tutejszym napisanych, które Wiekopomnej pamięci ALEXANDER I. NAYIAŚNIEYSZY CESARZ WSZECH ROSYI, KRÓL POLSKI łaskawie przyjąć raczył, iuż ukończonym zostało.

Z Hagi d. 2 Marca.

Onegdaj obchodzone tu uroczyscie były urodziny Królewica Fryderyka.

W tych dniach przejeżdżał przez Bruksellę na powrot Poseł Angielski przy Dworze Saskim, P. Chad, z Londynu do Dreżna.

W Gandawie założona została kassa oszczędności, i tamże utworzono korpus z 150 ludzi, który pomocnym będzie sikawnikom do gaszenia ognia.

Od brzegów Menu d. 7 Marca.

Z Frankfortu piszą: Koniec Lutego przeżynał tu szczęśliwie bez żadnego bankructwa. Wielki Dom żydowski, któremu z Londynu zwrocono za 800,000 funtow szterlingow wezłow, wypłaca wszystkie; lecz z kilku milionow majątku nie pozostaje mu iak 200,000 ZR. Szanownemu naczelnikowi tego domu czyniono z wszystkich stron, i nawet od kapitalistów ofiary, ale ich nie przyjął. Inny Dom żydowski, który najwięcey papierow posiada, utrzymał się sprzedaniem ich za półtora miliona. Wielkie dawne domy naszego handlowego miasta, iak n. p. Rothschilda, i wiele pomniejszych utrzymały w teżniejszej kryzie swoją wypłacalność. Na jarmark tutejszy przychodzi ładem wiele towarow, a więcey ieszcze Renem, zwłaszcza fabryka ow Angielskich, ktoremi nasz jarmark zapeiniony zostanie.

N. król Bawarski pod dniem 20 Lutego pabronił podofficerom woyska noszenia lazek.

Rządowa Gazeta Daxmstadtńska zawiera

rozporządzenie, mocą ktorego odbywane w niektorych częściach W. Xięztwa sądownictwo przez rabinow, przechodzi do kraiowych władz sądowych.

W Lipsku odbywać się na przyszłość ma co rok 8dniowy jarmark na wełnę zaczynający się w ostatni wtorek w miesiącu Maju. Od przychodzącej na ten jarmark wełny opłacanem tylko będzie cło przez połowę, to iest 4 grosze (1 Złp.) od centnara. Od niesprzedaney na jarmarku nazad wracającej wełny będzie opłacone cło zwrocone.

Xżę Wellington w podróży swey do Petersburga przybył dnia 24 Lutego w wieczor do Krolewca, a nazaiutrz rano udał się w dalszą drogę.

Obecni w Rzymie Malarze Niemieccy zrobili znowu wystawienie dzieł kunsztu.

W Hedernheim, we wsi Nassauskiej niedaleko Frankfortu leżącej, wykopał muraż w swem gruncie nał około 10 stop głęboko w ziemi będący, 6 stop wysoki, a 3 gruby piaskowy kamień, na ktorym pięknie wyryta iest Mitrasa ofiara bykow; naydowało się oprócz tego w tem samym mieyscu kilka ołtarzykow z takiegoż kamienia. Na iednym nayduie się następujący napis: *D. J. M. Fr. Senecio. P. S. to iest: Deo invicto Mitrae M. Fr. Senecio pro salute patriae.* Znalezione te rzeczy stoja ieszcze do widzenia u właściciela.

W Genewie spuszczoney z warsztatu został dnia 15go Lutego nowy parowy statek, ktorego machina zastąpi siłę 23 koni.

Od brzegów niższej Elby d. 7 Marca.

Na obchód urodzin dziedzicznej Wielkiej Xiężny Szweryńskiej Alexandry dany był d. 23 Lutego w tamecznym teatrze bal maskowy. Lecz niewiele naydowało się na nim osób, i zdaie się, że tam ten rodzaj za-

bawy, równie iak na północy wkrótce zainie.

Do Bremy przybył dnia 4 Marca Amerykański bryk Henry. Kapitana Baker, który podróż z Charleston do tego miasta odbył w krotkim czasie 23 dni i 6 godzin.

Freybergscy górnicy, którzy dnia 23go Września r. z. na okręcie Urania z Altony odpłynęli, po szczęśliwej żegludze przybyli w dobrym stanie d. 17 Grudnia do Buenos-Ayres, ieszcze przed zamknięciem tamtejszego portu.

Założone w r. 1821 przez Pastora Rönne w Lingbye Duńsko-Missyne towarzystwo ezyni postępy. W roku zeszłym przychod iego wynosił przeszło 2000 talarow. Towarzystwo przyłożyło się do wytłómaczenia na język Grenlandzki starego Testamentu i do założenia w Grenlandyi czwartey osady Herrenhutow. Kazało także zbior Pisma S. dla dzieci w Grenlandzkim języku wydrukować i 2000 exemplarzy do Grenlandyi posłano.

Z Hanoweru d. 4 Marca.

Xżę Kambridgi, nasz Wielkorządca, tak dalece wyzdrowiał, iż wczoray mógł się już przeieźdzać.

W powiecie Landdrostey urodziło się w zeszłym roku 8,557 dzieci, a umarło 5,487 ludzi. Z pomiędzy ostatnich utopiło się 224.

Z Szwajcaryi d. 25 Lutego.

Traktat handlowy między Ligą Szwajcarską i Królestwem Wirtembergkiem został przez obie strony d. 16 Stycznia i d. 4 b. m. zatwierdzony, i d. 13 b. m. nastąpiła wymiana zatwierzeń.

Xżę Calvello znajduje się teraz w Freyburgu, dla wymiany zatwierzeń umowy względem dostawy woysk Szwajcarskich do służby Neapolitańskiej. — Pułkownik Son-

enberg był od N. Króla Neapolitańskiego nayłaskawiey przyjęty. Pułk iego pozostaie w Tore dell Annuciata. W krótkce odeydzie z Szwajcaryi nowy transport rekrutów.

Od granic Tureckich d. 13 Lutego.

Podług doniesień z Korfu pod d. 12 Lutego, które iako urzędowe są uważane, zaszło pod Missolongi dnia 3. Lutego stanowcze zdarzenie między Kapitanem Baszą i Greckim Admiralem Miaulis. Udało się Grekom pomiędzy którymi znajdował się także Kanaris, spalić 3 wojenne i 11 pomniejszych okrętów. Kapitan Basza cofnął się po tej klęsce z wielu skołatanemi okrętami napowrót do Patras, i Missolongą została zaraz w potrzeby opatrzona. Poseł Angielski w Stambule P. Stratford-Cannig bawił 3 dni na Hydrze i rozmawiał długo z Xciem Maurokordato, który z wielkim orszakiem wyszedł przeciw niemu. Zaraz po jego odieździe popłynęła w Napoli di Romania i Hydrze uzbroiona i z 2000 ludzi złożona wyprawa do Negreponu, dla nakłonienia tamecznych mieszkańców do powstania. Inny oddział z 1800 ludzi złożony popłynął do Aten dla zmocnienia Pułkownika Fabvier. Na Korfu panuje z powodu tych doniesień nie do opisanja radość.

Dowodzącego na lądzie przed Missolongi Saraskiera Reschyd Baszę opuściła większa część woyska z powodu niedostatku, który mu dokucza. Sprawa Egipcyanów w Morei znajdowała się także nie w naylepszym stanie; grassuie pomiędzy niemi biegunka.

Listy z Bukarestu (wyrąza Dziennik Paryski Gwiazda) donoszą, że prorocтва Archothangelos, przed 300 przeszło lat napisane, i w r. 1812 przedrukowane, przepowiadają, iż Stambuł w r. 1827 wzięty zostanie. Tenże prorok przepowiedział wypadek wyprawy Francuzów do miasta Moskwy.

Towarzystwo Przyjaciół Muzyki w Krakowie.

Zawiadomia szanowne Członki i prześwietną Publiczność, iż d. 24 Marca r. b. w wielki Piątek w Kościele S. Anny przy Grobie Zbawiciela o godzinie 5 w wieczór, wykona wielką żałobą Muzykę.

Teatr Narodowy.

Dziś w Niedzielę to jest: dnia 19 Marca r. b. daną będzie łącznie z JPP. Skibińskimi, nowa czarodziejska opera buffa z włoskiej z muzyką Portogallo w dwóch obszernych aktach: *Le Donne Cambiate*, czyli: *Szwec.*

D O N I E S I E N I A.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu &c.

Uwiedomia Publiczność, że z rozporządzenia Senatu z dnia 3 b. m. do liczby 770 w dniu 29 b. m. w godzinach przedpołudniowych w biurze Wydziału Dochodów Publicznych i Skarbu, odbędzie się licytacja publiczna sprzedazy Hałonu znajdujacego się w Magazynie rządowym w Krakowie centnarów wagi Berlińskiej 1500 z Warunkami takimi:

- 1) Hałun ten licytowany będzie partjami, to jest: najmniej po centnarów 50, a naywięcej po centnarów 200.
- 2) Zacznie się licytacja kaźdey partyi od summy wyrachowaney centnara wagi Berlińskiej po Złp. 23.
- 3) Kaźdy licytować mający, ma złożyć Vadium wynoszące dziesiątą część Summy pierwszego wywołania tey partyi Hałunu, iaką licytować będzie.
- 4) Nadlicytant za zalicytowany Hałun Summę z licytacji wynikłą, powinien będzie zaraz zapłacić do Kassy główney z potrąceniem Vadium, a za złożeniem Kwitu Kassy główney, Hałun wydany zaraz mieć będzie.
- 5) Jeśliby zapłaconego Hałunu zabrac z Magazynu rządowego nie mógł, to mu wolno będzie mieć w rzeczonym Magazynie ten Hałun, lecz niedłużej iak 4ry tygodnie.

W Krakowie dnia 11 Marca 1826 roku.

Barfl.

Gadomski, S. W.

Prezes Sądu Appellacyjnego Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Stosownie do przepisow Art: 118 Kod: Cywiln: podaie ninieyszem do powszechney wiadomości, iż Trybunał Iwszey Instancyi kraju tuteyszego, na domaganie się P. Franciszka Dąbrowskiego Obywatela Miasta Wolnego, wydał w dniu 19 Grudnia 1822 r. wyrok przedstanowczy, ktorym śledzenie nieobecności Jozefa Rychtera, od lat czterech żadney o sobie wiadomości nie-dajacego, Sądowi Pokoju Miasta Krakowa Wydziału I. poleconem zostało.

W Krakowie dnia 23 Lutego 1826 roku.

Nikorowicz.

Raubach, Sekr: Są: Ap.

W dniu 24 Marsa r. b. 1826 o godzinie 9tey z rana w Krakowie nad Wisłą w Browarach Krolewskich odbędzie się w drodze Eksekucyi Sadowey Licytacja zatradowanych Wodek w roźnych gatunkach, Piwa beczkami, Octu, Chmielu, sŁodu Jęczmiennego, pszennego, iako też roźnego naczyńia i miedzi, w dniu zaś 28 Marca t. r. o godzinie 11tey z rana w Kleparzu na Targowisku Końskim, sprzedanemi zostaną koni parę z zaprzęgiem i Woz kołowy browarniany. Chęć licytowania mających zaprasza się z gotowemii pieniędzmi.

W Krakowie dnia 18 Marca 1826.

H. Salomonski Kom: Sąd:

Podaie się do wiadomości iż Wieś Woycieszyce z attynencyą Krolowice gorne, leżaca pomiędzy Kli nentowem o pół mili od Osieka od Staszowa mila, od Wisły pół mili, w grontach naylepszych Pszenaych iest do zadzierżawienia od dnia 24 Czerwca r. b. do tey Włosci dwa Łaski należą Sosnowy i Dębowy, takowe są do sprzedania. Życzący Dzierżawić Wieś z Attynencyą iako i kupienia tych lasow zgłoscić się raczy do podpisaney dla umowy, mieszkanie mającey przy Ulicy Mikołayskiej pod L. 625 iako Właścicielki.

Konegunda Herburtowa